

РЕШЕНИЕ

№ 3920

гр. София, 05.06.2015 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42
състав, в публично заседание на 07.05.2015 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **9226** по описа за **2014** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) вр. чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на Т. Б. Д. от [населено място], [улица], чрез пълномощника адв.Т., срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), с цена на иска 5000 лв., предявен като частичен иск за сумата от 2000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от отменен като незаконосъобразен административен акт – Заповед за задържане на лице рег.№ 04-734/12.04.2014 г., издадена от полицейски орган от 04 РУП-СДВР, с която ищецът е задържан за 24 часа. Ищецът твърди, че вследствие на задържането е изпитал силен стрес и душевен дискомфорт, поради опасение, че ще бъде обвинен в съпричастност на към досъдебно производство ЗМ №731/2014 г. На второ място е изпитал стрес и душевен дискомфорт от фактическия му престой в помещението за временно задържане към 04 РУП-СДВР, поради това, че не е успял да отиде на метадонова терапия, от която зависи здравословното му състояние. В тази връзка счита, че попада в хипотезата на увреден по смисъла на ЗОДОВ и моли Съда да уважи неговия иск. Претендира разноски. Представя писмена защита с подробни съображения.

Ответникът - Столичната дирекция на вътрешните работи - чрез юк.Б. е представил писмен отговор (л.32), в който оспорва иска. В с.з. чрез юк.Ч. и юк.П. поддържа отговора по иска, моли за отхвърлянето му и за присъждане на юрисконсултско

възнаграждение.

Представителят на С. градска прокуратура намира иска за неоснователен.

Административен съд-София град, след като прецени поотделно и в съвкупност събраните в настоящото производство доказателства, намира за установено следното:

С оглед твърденията в исковата молба е формулиран петитум, съответен на претенция с основание в чл.1, ал.1 от специалния закон – ЗОДОВ, като се твърди, че ответникът следва да отговоря при условията на специалната деликтна отговорност за вредите, причинени на ищеца от незаконосъобразните му действия, съобразно изискването на ЗОДОВ. Налице е отменен административен акт. Ищецът има и правен интерес да търси съдебна защита по исков ред. Това налага извода за процесуалната допустимост на предявените искове.

От фактическа страна по делото Съдът намира за установено:

С Решение № 5245 от 29.07.2014 г., постановено от Административен съд- София град по адм.дело № 4939/2014 г., е отменена Заповед за задържане на лице рег.№ 04-734/12.04.2014 г. (л. 9), издадена от полицейски орган от 04 РУП-СДВР, с която Т. Б. Д., ЕГН: [ЕГН], е задържан за срок от 24 часа, на основание чл.63, ал.1, т.1 и т.5 от ЗМВР (отм.) Посоченото решение е влязло в сила на 23.08.2014 г.

От посоченото решение на АССГ се установява, че на 12.04.2014 г. в 10,20 ч Т. Б. Д. е задържан за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 04 РУП-СДВР, на основание чл.63, ал.1, т.1 и т.5 от ЗМВР (отм.) за установяване на съпричастност към извършено престъпление по чл.195 от НК, ЗМ 731/2014 г., и за установяване на самоличността. Задържането е разпоредено от полицаи при 04 РУП-СДВР Д. Б. Б. със Заповед рег.№ 04-734/12.04.2014 г. Заповедта е връчена лично на Т. Б. Д..

Установява се, че производството по ЗМ 731/2014 г. е образувано във връзка с извършена кражба на 04.04.2014 г. срещу 05.04.2014 г. на паркротиници от лек автомобил, паркиран в [населено място],[жк], до бл.97. Лицето е регистрирано за подобен род престъпления. При извършената проверка след задържането му е установено, че не съпричастно към предмета на ЗМ 731/2014 г. и е освободено на 12.04.2014 г. в 12,30 часа.

От задържаното лице са взети обяснения (л.12), от които е видно, че на 04.04.2014 г. и 05.04.2014 г. е бил в[жк]и няма участие в кражба на парктроници от лек автомобил.

Представено е заверено копие на книгата за задържаните лица за 12.04.2014 г. на 04 РУП – СДВР (л.19-21), в която е вписано задържането.

Представено е удостоверение от Началника на група "Човешки ресурси" в 04 РУП-СДВР, от която е видно, че Д. Б. Б. е на длъжност полицаи в група "Охрана на обществения ред", сектор "Охранителна полиция" при 04 РУП-СДВР от 21.04.2009 г. до датата на издаване на служебната бележка (27.05.2014 г.). Същият е заемал посочената длъжност и към момента на издаване на заповедта.

С исковата молба е представено удостоверение за участие на Т. Д. в програма за лечение с метадон, както и идентификационна карта за участие на лицето в програмата.

По делото са приети доказателства, от които е видно, че жалбоподателят е с иззета лична карта по протокол за доброволно предаване от 13.11.2013 г.

По делото бяха разпитани следните свидетели:

Л. Р. Ц.. Свидетелят заяви, че познава ищеца повече от двадесет години и е в приятелски отношения с него. Прибрал е ищеца от 04 РУП, където е бил задържан. Докато са се прибирали, е разбрал от него, че са го спрели на улицата, и са го

задържали, без да има някаква причина. Това се е случило на 12.04.2014 г. на обяд. Свидетелят твърди, че ищецът е бил потен, изнервен, казал му е, че го боли всичко и е превъзбуден. Бил е ядосан от факта, че го задържат, въпреки че е невинен и не е могъл да си вземе метадона за деня. Сподели, че тази превъзбуда е продължила няколко дни, не повече от седмица, след това се е успокоил. Виждал го е всеки ден в магазина, където работят свидетеля с жена си и друг път не го е заварвал в състояние на нервна превъзбуда.

Ц. М. К.. Свидетелката заяви, че познава ищеца повече от петнадесет години. Живеят близко, на една улица. Помни за задържането му, това се е случило миналата година, около седми април, когато майка ѝ има рожден ден. Ищецът ѝ е казал, че са го задържали, докато е отивал да си пие метадона. Бил е задържан за няколко часа. После не е ходил за своята доза от метадон, защото програмата работи до обяд. Видяла го е по обяд, след като са го освободили – бил е нервен, потен и е треперил. Твърди, че е ходил всеки ден да си взема дозата от около година в клиниката на доктор К., която се намира на [улица]и [улица], всяка сутрин. В този ден се е видяла с него, за да ѝ каже за този случай. Опитвали са се да се свържат с клиниката, но безуспешно. Според нея е бил в абстиненция. Виждала го е и друг път в състояние на абстиненция. При предния случай, когато е бил в такова състояние, са викали линейка. Взел си е дозата на другия ден, когато са отишли с нейния приятел. Това състояние е отшумяло за няколко дни след задържането му. Твърди, че често го задържат, когато и да го спрат. Знае, че ищецът е бил осъждан. Казал ѝ е, че са го спрели без причина и са го задържали.

Съдът ще обсъди свидетелските показания пир излагане на правните си изводи.

По делото беше назначена комплексна съдебно-психиатрична и психологична експертиза с вещи лица д-р Т. К. и д-р Г. Г., която даде заключение за следното:

Ищецът е психично здрав. Не е хоспитализиран в психиатрично заведение, като липсват данни досега да е имал минали епизоди на психично разстройство или интелектуална инсуфициентност. Ищецът страда от хероинова зависимост, като в тази връзка е изпитал психически дискомфорт при задържането си. Вещите лица посочиха, че метадоновата абстиненция, каквато се претендира за настъпила в иска до Съда, започва след третия ден при рязко спиране на веществото. Забавянето на ежедневния прием на 200 мг метадон с няколко часа не е имало пряко физиологическо въздействие с поява на абстинентни симптоми от психически и физически порядък. Състоянието на ищеца в.л. тълкуват като дискомфорт от психически порядък, а не проява на абстиненция. Според тях се дължи на субективна лабилност на емоциите, психическо напрежение от внезапно задържане, евентуално повдигане на несправедливо обвинение и страх от евентуална абстиненция.

В с.з. вещото лице К. заяви, ищецът е претърпял предходно лечение, провеждано в клиника в С., но е нямало голям ефект, затова е постъпил в клиника за наркозависими, където е лекуван с метадон и след неуспешни лечения е приет в частната клиника "К.". Там лечението му е било с ежедневна доза от 20 куб.см или 200 мг прием на метадон. В.л. заяви, че пропускането на една доза не би могло да доведе до описваното състояние, но може само от мисълта, че няма да си вземе дозата, да изпадне в състояние на дискомфорт. Причината не е липсата на метадон. Програмите, по които те са работили с наркозависими, работят през целия ден. Не знаят за случай, когато дозите да се вземат само сутрин.

В с.з. вещото лице Г. сподели, че към метадона се привиква и това е по-тежко от

хероиновата зависимост, а абстиненцията е по-продължителна. Поддържа обаче, че липсата на метадон за период два до пет часа не може да наруши комфорта на лицето. В центъра за наркомания се е работило целодневно, там където са работили те. В.л. поддържа, че самата мисъл, че няма да си вземе дозата, може да доведе до състояние на тревожност.

Съдът ще коментира експертното заключение при излагане на правните си изводи.

При така установената по делото фактическа обстановка Съдът достигна до следните правни изводи:

В настоящия случай ищецът посочва в исковата си молба, че предявява частен осъдителен иск за сумата от 2000 лева. Независимо от това какъв е пълният размер на онази сума, част от която е предявеният иск, предмет на настоящото дело е само частично предявената сума, а не пълният размер, затова Съдът следва да се произнесе по така заявеното.

Ищецът Т. Б. Д. е български гражданин, който твърди, че в резултат от незаконни действия и бездействия на държавен орган при изпълнение на административна дейност е претърпял неимуществени вреди, поради което същият има качеството на надлежен ищец по смисъла на чл.1, ал.1 ЗОДОВ. От наведените в исковата молба фактически твърдения и заявления петитум Съдът приема, че се търси отговорност на държавата за вреди, причинени от административен орган при и по повод административна дейност с правно основание чл.1 от закона. Ищецът е изложил твърдения, че в резултат от чрез незаконни действия и бездействия на ответника при осъществяване на правнорегламентирана дейност са му причинени вреди от неимуществен характер, които държавата следва да обезщети чрез органа, от чиито действия и бездействия са настъпили същите.

ЗОДОВ доразвива принципа, че всеки дължи обезщетение за вредите, които е причинил другиму като създава облекчен ред за ангажирана отговорността на държавата за причинените на нейните граждани вреди от органите на администрацията при изпълнение на административна дейност. За да бъде ангажирана отговорността на ответника на заявеното основание, в процеса следва да се установят елементите от фактическия състав на цитираната правна норма, а именно незаконни действия или бездействия, извършени от длъжностни лица на ответника, които представляват административна дейност, претърпяна от ищеца вреда и причинна връзка между тях. Основен елемент от състава на чл.1 ЗОДОВ е вредата. Същата се схваща като промяна чрез смущаване, накарняване и унищожаване на имуществото на едно лице, субективните му права, телесна цялост, душевност или психическо състояние.

В исковата молба е посочено, че именно действията на административния орган са довели до смущаване психическото състояние на увреденото лице - ищеца. Посочени са два фактора, които са довели до това. На първо място ищецът твърди, че вследствие на задържането е изпитал силен стрес и душевен дискомфорт, поради опасение, че ще бъде обвинен в съпричастност на към досъдебно производство ЗМ №731/2014 г. На второ място е изпитал стрес и душевен дискомфорт от фактическия му престой в помещението за временно задържане към 04 РУП-СДВР, поради това, че не е успял да отиде на метадонова терапия, от която зависи здравословното му състояние.

Първото основание на иска – смущаване на психическото състояние, вследствие на опасение, че ищецът ще бъде обвинен в съпричастност на към досъдебно

производство ЗМ №731/2014 г – Съдът намира за основателно.

Ищецът се справи с доказателствената тежест да установи верността на това си твърдение. От разпитът на свидетелите е видно, че ищецът е спрял от служителите на 04 РУП-СДВР на улицата и без да има основателна причина, е задържан на 12.04.2014 г. за времето от 10:20 до 12:30 ч. Вследствие на задържането и обвинението в извършване на престъпление ищецът е изпаднал в състояние на психическо неспокойство. От свидетелските показания се установи, че след освобождаването му ищецът е бил потен, изнервен и превъзбуден. Това Съдът намира за нормална човешка реакция на човек, заподозрян за престъпление, което не е извършил.

Назначената съдебна експертиза допусна задържането на лицето да доведе до описаното от него състояние. Съдът възприема и кредитира експертното заключение като даващо отговор на поставените задачи, изготвено професионално, компетентно и безпристрастно. С оглед на това може да се приеме тезата на вещите лица за наличие в случая на дискомфорт от психически порядък. Според тях се дължи на субективна лабилност на емоциите, психическо напрежение от внезапно задържане, евентуално повдигане на несправедливо обвинение и страх от евентуална абстиненция. Още повече, в.л. Г. сподели, че към метадона се привиква лесно, и зависимостта към него е по-тежка от хероинова зависимост, и само при мисълта, че няма да може да си вземе дозата, лицето може да изпадне в състояние на тревожност.

На следващо място ищецът твърди, че е изпитал стрес и душевен дискомфорт от фактическия му престой в помещението за временно задържане към 04 РУП-СДВР, поради това, че не е успял да отиде на метадонова терапия, от която зависи здравословното му състояние. Ищецът не успя да се справи с доказването му, затова Съдът го намира за неоснователно. До този извод Съдът стигна, като взе предвид изложеното в назначената комплексна съдебно-психиатрична и психологична експертиза. От нея стана ясно, че ищецът е психично здрав, не е хоспитализиран в психиатрично заведение, като липсват данни досега да е имал минали епизоди на психично разстройство или интелектуална инсуфициентност. Вещите лица посочиха, че метадоновата абстиненция започва след третия ден при рязко спиране на приема на веществото. Забавянето на ежедневния прием на 200 мг метадон с няколко часа не е имало пряко физиологическо въздействие с поява на абстинентни симптоми от психически и физически порядък. Пропускането на една доза метадон не би могло да доведе до описаното състояние.

Нещо повече: ищецът не установи по делото, че терапията в клиниката на д-р К. работи само сутрин, с оглед на което не може да се приеме за доказана причинно-следствената връзка между задържането му и причинените вреди вследствие твърдения невъзможен прием на дневната доза метадон. При положение, че Единствените твърдения в тази насока са пак на ищеца, като бяха възпроизведени в показанията на св.К.. На противното становище са вещите лица, които са работили в клиника за наркозависими лица, като те подчертаха, че не знаят за случай, когато дозите да се вземат само сутрин.

Изложеното дотук прави исквата претенция частично основателна, поради което СДВР следва да бъде осъдена да изплати на Т. Б. Д. от [населено място] сумата от 500 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди. Сумата е в справедлив размер, който покрива доказаните по делото вреди, претърпени в резултата на незаконосъобразната заповед за задържане.

С оглед частичната основателност на главния иск, частично основателен се явява и

акцесорния иск за присъждане на законната лихва, върху сумата на обезщетението. Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г. на ОСГК при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове. В настоящия случай акцесорният иск с правно основание чл. 86, ал.1 от ЗЗД е предявен с начална дата влизане в сила на Решение № 5245 от 29.07.2014 г., постановено от Административен съд София - град по адм. дело № 4939/2014 г., с което е отменена заповедта за задържане. Поради това и по аргумент на цитираното тълкувателно решение искът за присъждане за законната лихва върху присъдената сума на обезщетението от 500 лв. следва да се уважи от същия начален момент на влизането в сила на решението за отмяна на незаконосъобразната заповед за задържане – 29.07.2014 г.

С оглед изхода на делото исканията и на двете спорещи страни за присъждане на разноски са основателни и следва да се уважат. Съдът установи, че за настоящото производство е предвидена специална разпоредба по отношение на направените разноски във връзка с производството. Нормата на чл.10, ал.3 ЗОДОВ предвижда, че при частично уважение на иска съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса; съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. Ето защо в полза на Т. Б. Д. трябва да се присъдят сторените от него разноски по делото, състоящи се от внесената държавна такса, депозит за комплексна съдебно-психиатрична и психологична експертиза - изцяло; както и възнаграждение за процесуално представителство по реда на чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата - съразмерно с уважената част от иска. Същите се установиха в размер на 274,75 лв. На ответника следва да се присъди претендираното от него юрисконсултско възнаграждение по реда на чл.8, ал.1, т.2 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, но съобразно отхвърлената част на иска, което при това положение възлиза на 314,25 лв.

Така мотивиран, Съдът

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи да изплати на Т. Б. Д. от [населено място], [улица], ЕГН: [ЕГН], сумата от 500 лв. (петстотин лева), представляваща му обезщетение за неимуществени вреди от незаконосъобразен административен акт - Заповед за задържане на лице рег.№ 04-734/12.04.2014 г., издадена от полицейски орган от 04 РУП-СДВР, отменен по съдебен ред, както и законна лихва върху същото обезщетение, за времето от влизане в сила на Решение № 5245 от 29.07.2014 г., постановено от Административен съд-София град по адм. дело № 4939/2014 г., с което е отменена заповедта за задържане, до окончателното му изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска на Т. Б. Д. от [населено място], [улица], ЕГН: [ЕГН], за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от незаконосъобразен административен акт - Заповед за задържане на лице рег.№ 04-734/12.04.2014 г., издадена от полицейски орган от 04 РУП-СДВР, отменен по съдебен ред, за разликата над 500 лв. до размера на предявения иск от 2000 лв.

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи да заплати на Т. Б. Д. от [населено място], [улица], ЕГН: [ЕГН], разноски по делото в размер на 274,75 лв. (двеста седемдесет и четири лева и 75 ст.).

ОСЪЖДА Т. Б. Д. от [населено място], [улица], ЕГН: [ЕГН], да заплати на Столичната дирекция на вътрешните работи, юрисконсултско възнаграждение по делото в размер на 314,25 лв. (триста и четиринадесет лева и 25 ст.).

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването на страните за неговото изготвяне.

СЪДИЯ: